

TÍÐINDI

» Eitt, sum hesi londini hava í felag, tað er veiðimentanin, og tí kemur tað eisini at fylla ein stóran part av sendingunum

Margreth Jónasdóttir, framleiðari av matsendingini, saman við vertinum, Gísli Ørn Gardarsson

Mynd: Álvur Haraldsen

Filma føroysku matmentanina

Føroyskar rávørur og serrættir úr Føroyum verða á breddanum í eini íslenskari matsending, sum verður at síggja í fleiri norðurlendskum londum komandi ár. Hesa vikuna er íslenska filmsliðið í Føroyum og ger upptøkur til sendingina Taste the North Atlantic

Rannvá G. Fossaberg

Mánadagin kom eitt íslenskt filmslið frá framleiðslufelagnum Sagafilm til Føroya at gera upptøkur um matmentanina í Føroyum. Alla vikuna fara tey at ferðast kring landið og kanna, hvat føroyingar hava livað av seinastu hundráð árin, hvat føroyingar eta í dag, og hvussu rávørurnar verða brúktar, tá hugsað verður um tað nýggjasta nýggja innan gastronomi.

Vitja øll Norðurlondini

Upptøkurnar, sum verða gjørdar í Føroyum, skulu brúkast í eini matsending, sum í átta pørtum skal lýsa norðurlendsku matmentanina. Filmsliðið hevur verið í Grønlandi, Íslandi, Noregi og er nú í Føroyum og ger seinastu upptøkurnar.

- Ætlanin er at vísa, hvussu aldargamlar siðvenjur og nýggj rák innan matmentan rigga saman. Tað

gera vit við at fara til tey fyra londini og vísa, hvussu tey brúka rávørurnar har, og hvørjar serstakar rættir, tey hava, sigur Margreth Jónasdóttir, ið er framleiðari av sendingini.

Í hvørjum landi verður ferðast saman við einum kokki úr tí landinum. Í Føroyum verður tað Leif Sørensen, sum fer at vísa á føroysku matmentanina fyrr og í dag.

- Vit hava valt at gera tað soleiðis, at hvørt land fær tveir partar, soleiðis at vit í fyrsta parti síggja siðbundna matgerð og hvat fólkinu í hesum landinum eta dagliga. Harafturat verður hugt eftir, hvaðani rávørurnar, sum fólkið hevur livað av seinasta hundráð árin, stava frá. Í øðrum parti verður hugt eftir nútímans ráki innan gastronomi, og hvussu tað gamla, siðbundna kann samantvinnast við tí nýggjasta innan mat og matgerð, greiðir Margreth Jónasdóttir.

Havhestar og haruveiða

Hesa vikuna, filmsliðið ger upptøkur til teir tveir partarnar úr Føroyum, skulu tey uppliva eitt sindur av hvørjum.

- Eitt, sum hesi londini hava í felag, tað er veiðimentanin, og tí kemur tað eisini at fylla ein stóran part av sendingunum, tí veiðihættirnir eru allir áhuga-verdir og ymiskir. Í pørtunum úr Føroyum koma tit at síggja hummaraveiðu, farið verður eftir havhesti og eisini vísa vit, hvussu tit fletta seyð, sigur Margreth Jónasdóttir og leggur afturat, at tað bara verður hugt eftir siðvenjum í sambandi við mat og matgerð, og ikki eftir hvat er politiskt rætt.

- Tí velja vit eisini at greiða hyggjarunum frá um grindadráp, hvussu tað fer fram og á hvønn hátt hvalur verður nýttur sum mannaføði. Onkur vildi kanska sagt, at tað nýtist okkum ikki

endiliga at vísa, tí fólk hava ymsar meningar um hvalaveiðu, men tað hevur verið og er framvegis ein týðningarmikil partur av føroyskari matmentan, so tí hava vit valt, at hetta eisini verður at síggja í sendingini, staðfestir Margreth Jónasdóttir.

Hon vísir á, at tey leggja dent á at vitja ymisk støð í Føroyum, og sostatt skulu føroyingar ikki rokna við bara at síggja tey vanligu, vøkru støðini, ferðafólk al oftast uppliva.

- Vit hava avgjørt at gera upptøkur har, ið rávørurnar eru, og tí vísa vit ikki bara tey penastu støðini. Men sjálvandi verður vakurt landslag at síggja, tí hetta skal verða ein ævintýrakend matsending og als ikki sum tær vanligu matsendingarnar, vit annars eru von at síggja.

Skulu fáa vitan og íblástur

Ætlanin er, at sendingin skal vísa norðurlendingum,

hvussu rávørurnar eru at finna í egnari náttúru, og hvussu matmentanin er broytt gjøgnum tíðirna.

- Hyggjarin skal síggja, hvussu norðurlendingar finna rávørur í náttúruni, hvussu ein sjálvur kann fáa rávørur í sínum egna umhvørvi og annars bara fáa vitan og íblástur frá sínum egna landi men eisini hinum Norðurlondunum. Vit vilja eisini vísa, hvussu teir heilt góðu kokkarnir hyggja aftur í tíðina eftir matinum tá, fyri at fáa íblástur til matgerð í dag, sigur Margreth Jónasdóttir.

Hon vísir á, at hon sum framleiðari eisini leggur stóran dent á undirhaldsvirði í øllum pørtunum.

- Hetta skal vera ein løtt og undirhaldandi sending, samstundis sum hon upplýsir hyggjaran. Tí hava vit eisini valt at hava ein vert til sendingina, sum sjálvur veit lítið um mat og matgerð, so tað verður ivaleyst stuttligt, sigur Margreth

Jónasdóttir, sum hevur fingið kenda, íslenska sjónleikaran og instruktørin, Gísli Ørn Gardarsson, at hava vertisleiklutin í teimum átta pørtunum.

- Vit hava valt hann, tí hann er ikki vanur at vera vertur, og tiskil er stuttligt at uppliva hann í einum óvanligum leikluti, men harafturat tosar hann flótandi norskt, og tað var eitt krav hjá okkum, tí í sendingunum verður einans prátað á norðurlendskum, sigur Margreth Jónasdóttir.

Víst í Føroyum

Upptøkurnar til matsendingina byrjaðu seinast í august mánaði í ár, og tá filmsliðið fer úr Føroyum mánadagin, eru upptøkurnar lidnar.

Teir átta partarnir skulu eftir ætlan vísast í Íslandi, Føroyum, Noregi, Finnlandi og møguliga eisini í Danmark. Væntandi verður sendingin at síggja í Føroyum næsta heyst.